

یادداشت

مهتا بذرافکن

عضو بنیاد ملی نخبگان بوشهر

خشکسالی ساختاری

نبود عدالت در دسترسی، تخصیص و مدیریت منابع طبیعی به‌ویژه آب و سفره‌های زیرزمینی یکی از عوامل ساختاری و تعیین‌کننده در تشدید بحران‌های زیست محیطی ایران است.

داده‌های ملی و بررسی‌های علمی نشان می‌دهد ایران با کاهش چشمگیر تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی روبه‌رو است؛ روندی که در دهه‌های اخیر به‌خاطر برداشت بی‌رویه، کشاورزی کم‌بازده و پروژه‌های آبی بدون توجه به اکولوژیک تسریع شده است. یک مطالعه ملی نشان می‌دهد تغذیه آبخوان‌ها به‌طور متوسط سالانه کاهش یافته و این وضعیت سبب فرونشست گسترده، ایجاد شکاف‌ها و گودال‌های زمین (sinkholes) و تخریب زیرساخت‌ها شده است.

به‌لحاظ فنی عامل فرونشست، برداشت بی‌رحمانه آب‌های زیرزمینی است و فرونشست زمین روشن‌ترین گواه و بازتاب قربانی شدن عدالت در الگوی تم‌های تخصیص و در پیش گرفتن سیاست‌های سوداگرانه در راستای منافع کسانی است که به‌جای قانون‌های جامع و مانع و مقررات شفاف، کنترل منابع را در اختیار گرفته‌اند. البته بارندگی کم و خشکسالی طبیعی ابزار توجیه ناکارآمدی شده است؛ اما گزارش‌ها و تحلیل‌ها نشان می‌دهد مشکل ایران صرفاً خشکسالی طبیعی نیست؛ بخشی بزرگ از بحران نتیجه سوءمدیریت، پروژه‌محوری غیرعلمی و منفعت‌طلبی برخی افراد و کنشگران ذی‌نفوذ بوده و این به‌وضوح نشان می‌دهد مملکت ما دچار خشکسالی ساختاری شده است.

هر چند بسیاری از کشاورزان از افشار آسیب‌پذیر جامعه هستند اما آن دسته از معدود کشاورزانی که می‌توانند بدون هیچ محدودیتی با چاه غیرمجاز و حتی برداشت مجاز بی‌حساب ده‌ها هکتار زمین گوجه‌فرنگی کشت کنند و ۱۰ برابر یک پزشک درآمد داشته و نه تنها مالیات ندهند، بلکه از آب‌های زیرزمینی که حق تکتک ایرانیان است رایگان انباشت ثروت کنند محصول چه سیستمی است؟

ساختارهایی که با ضعف شفافیت و پاسخ‌پذیری همراه‌اند، امکان شکل‌گیری شبکه‌های منافع (water mafia) را فراهم می‌کنند. تخصیص رانتی آب مانند چاه‌های غیرمجاز و ساخت پروژه‌های پرهزینه و غیربهره‌مند سد‌های بی‌مصرف، غیرضروری و آسیب‌زا که مانند داغی بر رودخانه‌های سرزمین موجب خشکی بیشتر مناطق پایین‌دست شده‌اند، پروژه‌های انتقال آب بین‌حوضه‌ای که به نام شرب و به کام ساختن خانه‌باغ‌های فوق‌لاچکری در مناطق کم‌آب انجام شده است؛ بیش از هر چیز نقش ناکارآمدی را به عنوان عامل تسریع‌کننده فروپاشی منابع برجسته می‌کند، اما این روندهای مخرب که برخی ریشه در قوانین دارند و زنجیره خطا‌ها بوده بی‌پایان نیستند.

نا برابری دسترسی به آب پیامدهای ملموسی در زندگی مردم داشته است. در پایین‌دست سدها علاوه بر اینکه با خشکی تالاب‌ها و دریاچه‌ها مواجهیم، مسائل اجتماعی و امنیتی ناشی از کاهش درآمد و ترنزل معیشت هم وجود دارد و مسائل پیچیده‌ای همچون مهاجرت‌های سرگردان به حاشیه شهرها، تشدید فقر و آشوب اجتماعی و تشدید منازعات بر سر منابع نیز کم‌وبیش عیان خواهد شد.

این وضعیت در نهایت سرمایه اجتماعی را تضعیف کرده و ظرفیت تاب‌آوری و خودساماندهی جوامع محلی را کاهش می‌دهد.

در نتیجه نبود سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری عادلانه؛ جامعه کمتر قادر است به‌صورت مشارکتی و مدنی به حفاظت منابع اقدام کند و الگوهای رقابتی صفر- جمع (zero-sum) رواج می‌یابد. این روندها می‌توانند منجر به درگیری‌های محلی و حتی منازعات شدید شوند.

وقتی سازوکارهای قانونی به‌خاطر قوانین ناکارآمد و قابل‌دور زدن و نیز مداخلات سیاسی از کارکرد خود بازمی‌ایستند یا کارکردها خواسته یا ناخواسته علیه منافع ملی عمل می‌کنند، این سیستمی را می‌توان مشابه یک بیمبری خودایمن دانست.

در سیستم نخست یعنی دولت به‌جای حفاظت از بدن (سرزمین) با بذل و بخشش بی‌محایا به‌صورت درونی به آن آسیب می‌زند. از طریق تخصیص‌های رانتی، پروژه‌های مخرب زیست محیطی و نادیده گرفتن نیازهای بنیادی جمعیت به‌قربانگاه در توزیع منابع آبی تبدیل می‌شود.

این استعاره کمک می‌کند بفهمیم چرا اصلاحات جزئی ناکافی‌اند و تغییرات ساختاری و بازسازی مبتنی بر عدالت‌نهادی با قوانین بسیار جامع و مانع که جلوگیری از مداخلات سیاسی را بگیرد برای حفظ آنچه باقی‌مانده، لازم است.

به راستی چرا یک نفر باید بتواند مجوز ساخت و ساز در قلب جنگل را بگیرد؟ چرا جنگل، رودخانه، آب و منابع طبیعی باید به منبع لذت شخصی افراد بانفوذ تبدیل شود؟ این‌ها همه برون‌داد سیستمی است که علیه خودش ایستاده و به بیماری خودایمن مبتلا شده است.

جدول ۹۲۷۹

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

به دلیل محرومیت در شبکه ریلی، کمبود پرواز و نبود آزادراه

زیرساخت‌های چهارمحال و بختیاری نیاز به ساخت و ساز دارد

رضا طلبی | استان چهارمحال وبختیاری برخلاف موقعیت ویژه جغرافیایی و ظرفیت‌های گوناگونی که دارد اما یکی از چهار استان محروم کشور است و از عقب‌ماندگی‌های بسیاری در حوزه‌ها و شاخص‌های مختلف رنج می‌برد. کمبود زیرساخت‌ها به‌عنوان اصلی‌ترین چالش این استان به‌شمار می‌رود و در این میان زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و هوایی نقش پررنگ‌تری را بازی می‌کنند. جعفر مردانی، استاندار چهارمحال وبختیاری توسعه زیرساخت‌های این استان را نیازمند اقدام عاجل و حمایت ملی دانسته و معتقد است: اعتبارات ملی هر چه سریع‌تر باید برای این استان تخصیص پیدا کنند تا این استان در مسیر توسعه پایدار قرار گیرد. اما به نظر مسئولان این استان با وجود اینکه نیمی از سال ۱۴۰۴ سپری شده، اما تخصیص اعتبارات به جز در مواردی خاص بسیار پایین بوده که تداوم این روند بدون تردید چهره محروم استان را زنجورتر خواهد کرد.

تنها استانی که آزادانه دارد

نماینده مردم شهرکرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی در ادامه گفت‌وگو با خبرنگار قدس با بیان اینکه استان چهارمحال وبختیاری در حوزه زیرساخت با چند مسئله اساسی مواجه است، می‌گوید: هیچ منطقه‌ای بدون دسترسی مناسب نمی‌تواند جذب سرمایه‌کند یا در مسیر توسعه پایدار قرار بگیرد، به طوری که از راه، ریل و فرودگاه همیشه به‌عنوان ستون پیشرفت یک منطقه یاد می‌شود اما کمبود این زیرساخت‌ها سبب شده با موقعیت ویژه‌ای که این استان از نظر جغرافیایی دارد و تقریباً در مرکز کشور قرار گرفته و می‌تواند نقش بسزایی در اتصال کریدورهای شمال جنوب و شرق به غرب داشته باشد، ولی متأسفانه به سبب خلأ زیرساختی این نقش را به خوبی ایفا نکرده و عملاً سبب شده

در بین دو استان خوزستان و اصفهان به‌عنوان استان‌هایی که دارای کلانشهر هستند به‌طور واقعی امکانات و ظرفیت‌های توسعه این استان متوقف شود. احمد راستینه هفشجانی در ادامه تصریح می‌کند: یکی از این مسائل مهم در حوزه زیرساخت موضوع اتصال آزادراهی است، به طوری که استان چهارمحال وبختیاری تنها استانی بوده که از ظرفیت آزادراه محروم است، از این رو اتصال این استان به شبکه آزادراهی یکی از ضرورت‌های مهم و مورد هدف محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه اخیراً در سفر وزیر راه و شهرسازی به استان این موضوع به تصویب رسید و مقرر شد از طریق شبکه‌های آزادراهی سازوکار اتصال چهارمحال وبختیاری به این ظرفیت فراهم شود، می‌افزاید: بنا بر این مصوبه قرار است با سرمایه‌گذاری ۵۰درصدی دولت و ۵۰درصدی بخش خصوصی این پروژه عملیاتی شود که دربارۀ اجرای آن تاکنون جلساتی نیز برگزار شده است.

عضو مجمع نمایندگان استان چهارمحال وبختیاری ادامه می‌دهد: این شبکه آزادراهی از مسیر آزادراه تهران- اصفهان و از سمت استان اصفهان اجرا خواهد شد و در نهایت با اتصال به جاده شهرکرد- خوزستان، کریدور شمال به جنوب را می‌تواند تکمیل کند. بنابر ضرورت اجرای آن، مطالعات این پروژه در دست بررسی بوده و از سوی وزارت راه و شهرسازی

مشاوری در این خصوص انتخاب و طبق آنچه تعهد شده قرار است مطالعات این پروژه در ماه‌های آینده تکمیل و نهایی شود. باتوجه‌به آمادگی بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این پروژه، مشاور بخش خصوصی و مشاور وزارت راه و شهرسازی در زمینه جغرافیای اجرای این پروژه و میزان اعتباری که مورد نیاز است، بر مبنای نتیجه مطالعات مبلغ دقیق میزان اعتبار مورد نیاز را اعلام خواهند کرد.

عضو کمیسیون فرهنگ مجلس شورای اسلامی در مورد اینکه چه سالی چهارمحال وبختیاری به شبکه آزادراهی متصل خواهد شد نیز می‌افزاید: اگر در سال جاری پروژه بتواند تأییدیه وزارت راه و شهرسازی را بگیرد و همچنین ماده ۲۳ آن اجرایی شود می‌توان امیدوار بود که در سه سال آینده این اتصال کریدوری رخ دهد.

شنیدن صدای سوت قطار در ۱۴۰۵

راستینه معتقد است: یکی از کمبودهای زیرساختی مهمی که در این استان محروم مردم را آزار می‌دهد مسئله راه‌آهن است، به طوری که این پروژه از مهم‌ترین پروژه‌های توسعه استان به حساب می‌آید و خوشبختانه با توجه به اهتمامی که در دولت سیزدهم و سفر وزیر راه و شهرسازی وقت به استان رخ داد ریل‌گذاری این پروژه آغاز شد و همچنین با موافقت وزارت راه و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه مبنی بر قرار گرفتن این پروژه در فهرست پروژه‌های اولویت‌دار این اتصال کریدوری رخ دهد.

راستینه همچنین تأکید کرد: محدودیت‌هایی مانند ممنوعیت تغییر کاربری اراضی توسعه صنعت گردشگری را کند کرده که در این شرایط نیازمند بازنگری در این قوانین هستیم تا سرمایه‌گذاران بتوانند با اطمینان خاطر وارد این حوزه شوند.

به گفته وی ثبت سه اثر طبیعی جدید همراه با تلاش‌های مدیران استان برای رفع موانع و جذب سرمایه، گلستان را در آستانه تحولی عظیم قرار داده و این ثبت‌ها، تعداد آثار ملی طبیعی گلستان را به ۴۹ و مجموع آثار ثبتی استان را به هزار و ۳۷ اثر رسانده است.

طهماسبی به ایرنا گفت: این سرزمین افسانه‌ای با ترکیبی از طبیعت بکر، تاریخ کهن و تنوع فرهنگی، آماده است از گنجی پنهان به ستارای در آسمان گردشگری ایران و جهان تبدیل شود.

راه‌آهن کشور و اتصال شهرکرد به عنوان مرکز استان به کریدور راه‌آهن کشور، در سال جاری نیز این پروژه از نظر زیرساخت به پایان رسیده و در سال ۱۴۰۵ نیز با تکمیل ایستگاه‌ها، سوت قطار شهرکرد به اصفهان به گوش مردم استان چهارمحال وبختیاری خواهد رسید. وی در ادامه تصریح می‌کند: این پروژه برای اجرای نهایی به ۴هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که تفاهم‌نامه‌های آن نهایی شده و با توجه به قرار گرفتن پروژه در فهرست پروژه‌های اولویت‌دار راه‌آهن کشور و پیشرفت ۸۰درصدی پروژه، سال آینده سال اتصال شهرکرد به شبکه کریدوری راه‌آهن کشور است.

تثبیت افزایش پروازها

نماینده مردم شهرکرد، بن و سامان در مجلس شورای اسلامی از جمله موضوعات مهم دیگر زیرساختی استان را موضوع فرودگاه و افزایش ظرفیت‌های پروازی دانسته و می‌گوید: در این زمینه تثبیت تعداد پروازها برای ایجاد اطمینان از دسترسی آسان و سریع برای حضور مدیران ملی و سرمایه‌گذاران در استان مورد تأکید است زیرا در حال حاضر میزان پروازهای فرودگاه شهرکرد پاسخگوی نیاز متقاضیان نیست. همچنین با توجه به ضرورت مسیر پروازی به نقاط مختلف کشور ضرورت دارد شبکه فرودگاهی استان توسعه پیدا کند، از این رو امید می‌رود در سال جاری با هدف‌گذاری جدیدی که صورت گرفته ایجاد یک شرکت هواپیمایی در استان به ثبت برسد و تلاش‌ها نیز بر این است که موضوع تهیه هواپیما برای افزایش تعداد پروازها در دستور کار قرار بگیرد. وی در ادامه با اشاره به موضوع راه‌های این استان معتقد است: اگرچه در زمینه راه‌های استان در سال‌های اخیر اتفاق‌های خوبی به‌ویژه در حوزه بزرگراه‌های شهرکرد و سایر نقاط استان رخ داده و سرمایه‌گذاری‌های مناسبی در این حوزه صورت گرفته است اما وضعیت راه‌های روستایی چند شهرستان استان با محرومیت زیادی مواجه هستند و نیاز است توجه ویژه‌ای به آن‌ها صورت بگیرد.

تخصیص اندک بودجه محرومیت‌زدایی

راستینه یکی از مسائل اساسی دیگر استان را تنش آبی مضاعفی می‌داند که در برخی نقاط استان به اوج خود رسیده است، به طوری که در بخش لاران شهرستان شهرکرد ۱۳ روستا با تنش بی‌آبی مواجه هستند. همچنین در شهرستان‌های لردگان، قلارد و خان‌میرزا چند روستا با مشکل کم‌آبی دست و پنجه نرم می‌کنند که دربارۀ رفع این مسئله نیز چند پروژه در حال اجراست که یکی از آن‌ها پروژه شهدای چشمه علی بوده که مقدمات اجرای آن صورت گرفته است. وی ادامه می‌دهد: در بخش بلداجی و گندوان شهرستان بروجن نیز تنش آبی بسیار محسوس است که نیازمند اجرای پروژه‌های مهم نظیر سد آقبلاغ و چشمه سفید هستیم. همچنین تعدادی از روستاهای مجاور چشمه‌های پرآب شهرستان کوهرنگ از تنش آبی رنج می‌برند که با تاانکر آب‌رسانی می‌شوند و ضرورت اجرای شبکه انتقال آب از چشمه‌ها به روستا جزو اقدام‌های ضروری است. عضو مجمع نمایندگان استان چهارمحال وبختیاری با بیان اینکه اساساً در حوزه محرومیت‌زدایی با توجه به شرایط خاصی که در بودجه دولت وجود دارد تاکنون استان تخصیص قابل توجهی در یافت کرده است، خاطرنشان می‌کند: متأسفانه در ۶ ماهی که از سال جاری گذشته پروژه‌های استان چهارمحال وبختیاری به جز پروژه‌هایی که از محل توازن دارای اعتبار بوده تخصیص گرفته‌اند اعتبارات حوزه تنش آبی تاکنون تخصیص داده نشده است.

خبر

۳ اثر طبیعی گلستان ثبت ملی شد

انحصاری در گلستان اعمال می‌شود و کمبود اقامتگاه‌های بوم‌گردی ابراز تأسف کرد و با اشاره به تدوین بسته‌های سرمایه‌گذاری جذاب و صدور دستورات برای تسهیل فرایندها افزود: مصمم هستیم با رفع موانع، سرمایه‌گذاران را به این سرزمین افسانه‌ای دعوت کنیم.

طهماسبی تأکید کرد: محدودیت‌هایی مانند ممنوعیت تغییر کاربری اراضی توسعه صنعت گردشگری را کند کرده که در این شرایط نیازمند بازنگری در این قوانین هستیم تا سرمایه‌گذاران بتوانند با اطمینان خاطر وارد این حوزه شوند. به گفته وی ثبت سه اثر طبیعی جدید همراه با تلاش‌های مدیران استان برای رفع موانع و جذب سرمایه، گلستان را در آستانه تحولی عظیم قرار داده و این ثبت‌ها، تعداد آثار ملی طبیعی گلستان را به ۴۹ و مجموع آثار ثبتی استان را به هزار و ۳۷ اثر رسانده است. طهماسبی به ایرنا گفت: این سرزمین افسانه‌ای با ترکیبی از طبیعت بکر، تاریخ کهن و تنوع فرهنگی، آماده است از گنجی پنهان به ستارای در آسمان گردشگری ایران و جهان تبدیل شود.

عمودی:

۱. بی‌عملی - گاراژ ۲. رشته‌های نخ - طوفان و موج دریا
۳. شهر خون و قیام - بازداشتنه - بدبوی پرخاصیت- مزه دهان جمع‌کن
۴. شب تازی - ورزش فکری تمرکزی- مطهر
۵. روزنامه ارامنه ایران- از غارت‌گران نفت ایران در دوره قاجار - رنگی از خانواده سبز
۶. از حبوبات - بعید- قیمت و بهیا
۷. یکی از سه تفنگدار الکساندر دوما- کشوری آفریقایی که تنوع زبان در آن معروف است
۸. عدد رمز - واحد طول ۹۰سانتیمتری - عابد دیرنشین- مغز
۹. راه رفتن در تاریکی به کمک دست‌ها - کشور نوشابه‌ای
۱۰. خوردنی خنک تابستانی - خالص - الگو
۱۱. آدم آهنی - لاغراندام - آسیاب خانگی
۱۲. همسر مرد - از احزاب دوگانه آمریکا- دزد خانگی
۱۳. زیر پامانده - شهر نیروگاه - ماه چهارم میلادی - قدم یکپا
۱۴. برگه میوه جات - شیره انگور
۱۵. در پایان سال تحصیلی زیر بغل دانش آموز است -

افقی:

۱. در سال ۱۹۱۷ در روسیه انجام شد و منجر به اعلام حکومت سوسیالیستی شد - تکیه دادن
۲. واحد مسافت دریایی - نپذیرفتن - از هفت‌سین نوروزی
۳. نت چهارم - پایتخت پرو- از تخم این گیاه روغن و از ساقه‌اش الیاف بدست می‌آورند- نت منفی
۴. دانش - خودرو کوچک حمل بار- شهر پرفروغ
۵. پیامبر صبور(ع) - از روش‌های کاشت گیاهان - مغازه
۶. بی‌بندوبار - غذای تزیینی - دیدن
۷. فلز سرد - حبوبات - اندک
۸. نام پسرانه ایرانی - نخستین سگ فضانورد جهان
۹. در بست کارخانه - رموز - خداحافظی
۱۰. از سرپوش‌های زنانه - سرشیر - برادر حضرت موسی(ع)
۱۱. رفیق شفیق قفل - از انگشتان دست - ابزارکار هیزم‌شکن
۱۲. رفیق شفیق - گول‌زننده - شهر خروس جنگی
۱۳. دهان پرنده - برج کج ایتالیا - دردها - رایچه
۱۴. کفش لاستیکی - الگوی روز - حرکت به شیوه کرم
۱۵. ورزش مفرح روی آب و برف- سلسله پادشاهی ایران باستان

طراح: محمد رضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

جنگ امام علی(ع) با خوارج

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵